

[Christophersen]

forbrugsgoder, og denne kombination af politisk ensretning og sociale kriser kan føre regimerne ud i ukontrollable situationer. I øjeblikket leverer Polen klart et eksempel herpå, men også i andre østeuropæiske lande eksisterer den risiko.

Hvad værre er: i 1980erne kan vi risikere, at denne potentielle urofaktor vil vokse, da den økonomiske vækstrate i disse lande vil være faldende, fordi deres adgang til råvarer og energi vil blive mere kostbar at fastholde, og fordi deres fødevarereproduktion synes ude af stand til at forøges i det tilstrækkelige omfang. Vi kan endda risikere, at en række af de østeuropæiske lande sækker så meget agterud, at de overhales af nyindustrialiserede lande i den tredje verden.

Bag Vesteuropas og bag USAs ønske i 1970erne om at deltage i den europæiske afspændingsproces lå bl.a. den tankegang, at en sådan proces også kunne føre til en ændring af de indre forhold i Østeuropa, en forhåbning om, at mere fredelige forhold ville give ledelsen i Sovjetunionen mod til at normalisere sit forhold til de østeuropæiske naboer og tillade dem at gennemføre de nødvendige politiske, økonomiske og sociale reformer. Vi må erkende, at det ikke er lykkedes til dato, men jeg vil godt understrege, at vi må lægge megen vægt på at fortsætte disse bestræbelser i 1980erne. Derfor vil jeg opfordre regeringen til at vedligeholde dialogen med de østeuropæiske lande, specielt de mindre af dem. Jeg vil opfordre regeringen til inden for rammen af EF-samarbejdet at forstærke forhandlingerne om præferanceaftaler med lande som Rumænien, Bulgarien og, om det ønskes, også Ungarn.

Det er klart, at Vestens forudsætning og Danmarks forudsætning for at kunne føre en politik ad disse baner er, at de internationale økonomiske problemer løses på en tilfredsstillende måde. Jeg vil godt sige nogle enkelte ord her til slut om den problemstilling.

Det er vigtigt, at den vestlige økonomi tilføres en ny dynamik. Jeg personlig er ikke så vældig bekymret for den nye amerikanske regerings økonomiske politik. Selv Roosevelt gik som bekendt i 1932 til valg på balance på statsbudgettet, hvorefter han i de næste 13 år førte en politik, som nærmest gik i den modsatte retning. Jeg tror, at den nye amerikanske administration er mere forpligtet af sit

løfte om at sætte gang i amerikansk økonomi.

Men der er én stor usikkerhedsfaktor, som jeg vil opfordre regeringen til at være opmærksom på: risikoen for en nyprotektionistisk bølge i De Forenede Stater. Dette er efter min opfattelse en risiko, vi ikke bør se bort fra. Den kan medføre en række politiske forandringer i verden, den kan skabe problemer i forholdet mellem USA og Vesteuropa, den kan skabe problemer i forholdet mellem USA og Japan, den kan også skabe politiske kløfter, og det kan være farligt, hvis de får lov til at udvikle sig. Derfor vil jeg opfordre regeringen til inden for rammerne af EF-samarbejdet at gøre en meget stærk indsats for at forhindre en nyprotektionistisk bølge, for at overbevise De Forenede Staters administration om, at dette ikke er vejen til økonomisk fremgang.

Men vores vigtigste indsats, vores vigtigste danske mulighed på det økonomiske felt, ligger naturligvis inden for rammerne af De europæiske Fællesskaber. Her ligger også en stor del af vores udenrigspolitiske udfordring i 1980erne. Jeg tror, der vil blive stillet krav om, at EFs evne til at fungere bliver forbedret. Der vil blive stillet krav også til Danmark om en større samordning af den økonomiske politik. Der vil blive brug for en fælles energipolitik med fælles intervention på energimarkederne, med en virkelig dialog og en aftale for at begrænse OPEC-kartellet greb omkring energiforsyningen. Vi bliver nødt til at betale for at få en fælles europæisk industripolitik, herunder også en fælles stålpolitik – ikke bare nødforanstaltninger.

Der bliver brug for, at EF styrker sine kontakter med landene uden for EF. Det er med meget stor tilfredshed, jeg ser, at et land som Norge nu ganske åbenbart på det politiske plan – men vi ved jo også, at det er ønsket, der gør sig gældende på det økonomiske plan – udbygger sin forbindelse til Fællesskabet. Det er vigtigt, at Grækenland bliver modtaget på den rette forstående, positive måde med særlig forståelse for de vanskeligheder, et land som Grækenland har. Det er vigtigt, mener jeg, at den danske regering gør alt, hvad den kan, for at fremskynde optagelsesforhandlingerne med Spanien. Det vil jeg opfordre udenrigsministeren til at bruge kræfter på.